ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ **2007**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ **2007**

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα Υπουργού Οικονομικών **4**

Όραμα Υπουργείου Οικονομικών **8**

Πλαίσιο Οικονομικής Πολιτικής **10**
Πρόγραμμα Σταθερότητας 2007 – 2011 12
Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας 18

Υιοθέτηση του ευρώ **22**

Άξονες Οικονομικής Πολιτικής **26**
1. Ανάπτυξη – Κεφαλαιαγορά 27
2. Σταθερότητα – Δημόσια Οικονομικά 30
3. Κοινωνική Συνοχή 36
4. Εξυπηρέτηση του Πολίτη 42

Προγραμματισμός για το 2008 **46**

Χρήσιμες πηγές πληροφόρησης **54**

ΜΗΝΥΜΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Το Υπουργείο Οικονομικών, με την παρούσα έκδοση, παρουσιάζει τις βασικές επιδιώξεις και στόχους της οικονομικής πολιτικής καθώς και τις οικονομικές επιδόσεις κατά το 2007. Επίσης παρουσιάζει, σε συνοπτική μορφή, τις προγραμματιζόμενες δραστηριότητες για το 2008.

Η σημερινή εποχή απαιτεί συνεχή διαφοροποίηση του ρόλου του Κράτους. Ένα σύγχρονο Κράτος, εκτός από το στρατηγικό και ρυθμιστικό του ρόλο, θα πρέπει να θέτει την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής καθώς και την ενημέρωση και εξυπηρέτηση του πολίτη στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων του.

Σημαντικά στοιχεία της λειτουργίας του Κράτους αποτελούν η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα, η αποτελεσματική διαχείριση των δημόσιων πόρων και ο περιορισμός του διοικητικού βάρους για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, όπως αυτός προκύπτει από νομοθεσίες και κανονισμούς.

Ο πρωταρχικός στρατηγικός στόχος του Υπουργείου Οικονομικών το 2007 ήταν η προετοιμασία της οικονομίας και της χώρας γενικότερα για επιτυχή ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) και υιοθέτηση του ευρώ την 1.1.2008. Για την υλοποίηση του πιο πάνω στόχου προωθήθηκε η εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου μετάβασης από την κυπριακή λίρα στο ευρώ, σε στενή και εποικοδομητική συνεργασία

με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και άλλους εμπλεκομένους φορείς του ιδιωτικού και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο στρατηγικός αυτός στόχος πλαισιώθηκε από την υλοποίηση του Προγράμματος Σύγκλισης (2006–2010) και του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος για τη Στρατηγική της Λισαβόνας.

Με την υλοποίηση του Προγράμματος Σύγκλισης το Υπουργείο Οικονομικών στόχευσε στην ολοκλήρωση της εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών με την περαιτέρω μείωση του δημόσιου χρέους. Παράλληλα, με την προώθηση του μεταρρυθμιστικού προγράμματος, έθεσε ως στόχο τη διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας της οικονομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση της παραγωγικότητας και ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, στη διασφάλιση συνθηκών πλήρους και ποιοτικής απασχόλησης καθώς και στην ενίσχυση των συνθηκών κοινωνικής συνοχής.

Η διεθνής οικονομία διέρχεται μια φάση εντεινόμενης παγκοσμιοποίησης και όξυνσης του ανταγωνισμού καθώς και σημαντικών ανακατατάξεων που πηγάζουν, κυρίως, από την τεχνολογική πρόοδο και την απελευθέρωση των αγορών. Η πρόσφατη διεθνής χρηματοοικονομική κρίση και οι αυξήσεις στις τιμές των γεωργικών προϊόντων και του πετρελαίου αποτελούν πρόσθετες προκλήσεις. Η Κύπρος, ως μέλος της ΕΕ, αναπόφευκτα, επηρεάζεται από τις διεθνείς εξελίξεις. Σταθερή επιδίωξή μας είναι η Κύπρος να είναι σε θέση να αντλήσει θετικές εμπειρίες, να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις και να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που δημιουργεί το συνεχώς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον.

Η διαχρονική επιτυχία της κυπριακής οικονομίας στηρίζεται, σε μεγάλο βαθμό, στην ευελιξία, προσαρμοστικότητα και τόλμη που χαρακτηρίζει τον ιδιωτικό τομέα, στο ικανοποιητικό σύστημα εργασιακών σχέσεων καθώς και στη στενή συνεργασία μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Είμαι πεπεισμένος, ότι η κυπριακή οικονομία διαθέτει όλα τα αναγκαία εχέγγυα για συνέχιση της πορείας ικανοποιητικής ανάπτυξης σε συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας και, παράλληλα, αναβάθμισης του κοινωνικού ρόλου του Κράτους.

Χαρίλαος Σταυράκης
Υπουργός Οικονομικών

ΟΡΑΜΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

«Ανταγωνιστική οικονομία για την ευημερία του πολίτη»

Το όραμά μας αντανακλά τους βασικούς στρατηγικούς στόχους, οι οποίοι αφορούν τη συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, με την αξιοποίηση του πιο πολύτιμου παραγωγικού συντελεστή, που είναι το ανθρώπινο δυναμικό που χαρακτηρίζεται από εφευρετικότητα και γνώση. Μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων, η Κύπρος φιλοδοξεί να βελτιώσει την παραγωγικότητα και ποιότητα των παρεχομένων αγαθών και υπηρεσιών και να καταστεί ένα ανταγωνιστικό διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.

Παράλληλα, η Κύπρος παραμένει δεσμευμένη στην οικοδόμηση ενός αποτελεσματικού και ευέλικτου κοινωνικού κράτους, που θα προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και θα προάγει την ενσωμάτωση των μη προνομιούχων ομάδων του πληθυσμού στην κυπριακή κοινωνία.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το πλαίσιο οικονομικής πολιτικής στηρίζεται σε δύο άξονες οι οποίοι εξυπηρετούν την ικανοποίηση του στρατηγικού στόχου της Κυβέρνησης για επιτυχή συμμετοχή στην ΟΝΕ.

Ο πρώτος άξονας αφορά το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2007 – 2011, το οποίο στοχεύει στη διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας μέσω κυρίως της διασφάλισης των δημοσιονομικών επιτευγμάτων και την ουσιαστική μείωση του δημόσιου χρέους.

Ο δεύτερος άξονας αφορά το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας, στα πλαίσια του οποίου αναλύονται οι βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κύπρος στον κοινωνικοοικονομικό τομέα και προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για αντιμετώπισή τους.

Στο σχεδιάγραμμα οικονομικής πολιτικής που ακολουθεί απεικονίζεται η σχέση αλληλεξάρτησης που διέπει τους δύο άξονες πολιτικής, οι οποίοι εξυπηρετούν ξεχωριστούς και αλληλοσυμπληρωμένους στόχους. Το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2007 – 2011 εξυπηρετεί τη διασφάλιση των δημοσιονομικών πλεονασμάτων και την εμπέδωση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας που ενισχύονται με την υιοθέτηση του ευρώ. Το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας εξυπηρετεί το στόχο της πραγματικής σύγκλισης της κυπριακής οικονομίας, με την οικονομία της ΕΕ, κυρίως μέσω της υλοποίησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

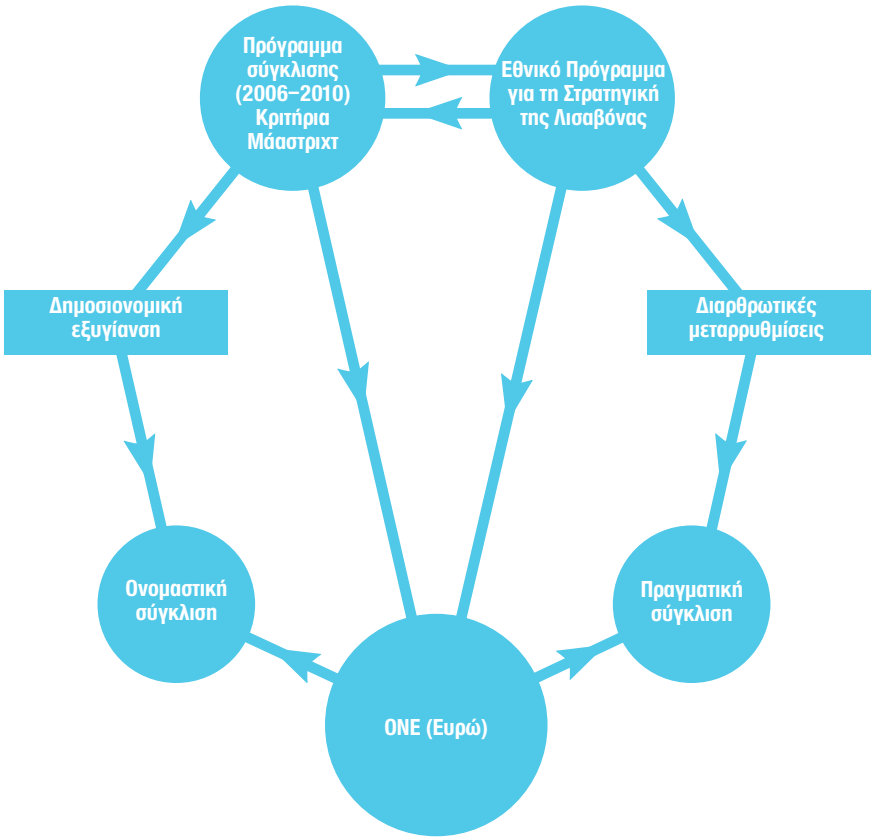

Πρόγραμμα Σταθερότητας, 2007–2011

Τα κράτη-μέλη καλούνται, με βάση το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), να υποβάλλουν, κάθε χρόνο, Προγράμματα Σταθερότητας (ΠΣτ) ή Σύγκλισης (ΠΣ)*, τα οποία πρέπει να καλύπτουν περίοδο τεσσάρων ετών. Τα Προγράμματα αυτά αποτελούν το βασικό σημείο αναφοράς στη διαδικασία παρακολούθησης των δημοσιονομικών εξελίξεων και συντονισμού των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών από το Συμβούλιο της ΕΕ για Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα (ECOFIN).

* Πρόγραμμα Σταθερότητας: εάν μια χώρα συμμετέχει στην Ευρωζώνη ή Πρόγραμμα Σύγκλισης: εάν μια χώρα δε συμμετέχει στην Ευρωζώνη.

Η ΕΕ σχεδίασε και έθεσε το ΣΣΑ ως το γενικό πλαίσιο της μακροοικονομικής πολιτικής, ανταποκρινόμενη στην ανάγκη που δημιουργεί η πορεία συνεχούς ενσωμάτωσης των οικονομιών των χωρών μελών της, ιδιαίτερα του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών ΙΙ και της ΟΝΕ. Το ΣΣΑ θέτει το πλαίσιο διαμόρφωσης και εφαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής καθώς και της εποπτείας των κρατών μελών, με το σκεπτικό ότι η συμμετοχή στην ΟΝΕ προϋποθέτει σύγκλιση των οικονομιών των κρατών μελών και υγιή δημόσια οικονομικά, δεδομένου ότι οικονομική αστάθεια σε ένα κράτος μέλος επηρεάζει το σύνολο του ενιαίου οικονομικού χώρου.

Στην εαρινή Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 22 – 23 Μαρτίου 2005, οι Αρχηγοί Κρατών των χωρών μελών της ΕΕ υιοθέτησαν εισήγηση του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών για μεταρρύθμιση του ΣΣΑ, με στόχο τη βελτίωση της ευελιξίας και αποτελεσματικότητάς του.

Κύρια σημεία του αναθεωρημένου ΣΣΑ είναι: (i) η αποφυγή προ-κυκλικής πολιτικής (δηλαδή επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής σε περιόδους υψηλής ανάπτυξης και περιοριστικής πολιτικής σε περιόδους ύφεσης), (ii) η χρησιμοποίηση αυξημένων δημόσιων εσόδων, σε σύγκριση με τα προβλεπόμενα έσοδα, για σκοπούς μείωσης του δημόσιου χρέους και όχι για διενέργεια απρογραμμάτιστων δαπανών, (iii) η προώθηση δημοσιονομικών μέτρων διαρθρωτικού χαρακτήρα για την επίτευξη, μεσοπρόθεσμα, ισοσκελισμένων ή σχεδόν ισοσκελισμένων δημόσιων οικονομικών, και μείωση του δημόσιου χρέους σε σταθερή βάση, (iv) η προώθηση μεταρρυθμίσεων στα συστήματα συντάξεων και υγείας για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και την αποτελεσματική και έγκαιρη αντιμετώπιση των συνεπειών της γήρανσης πληθυσμού στα δημόσια οικονομικά, (v) η διατήρηση των ανωτάτων ορίων τόσο του δημοσιονομικού ελλείμματος όσο και του δημόσιου χρέους (3% του ΑΕΠ το δημοσιονομικό έλλειμμα και 60% του ΑΕΠ το δημόσιο χρέος), αφού διαπιστώθηκε ότι αυτά συμβάλουν στη διαμόρφωση αποτελεσματικής δημοσιονομικής πολιτικής στα πλαίσια της ΕΕ, και (vi) η αναβάθμιση της σημασίας που αποδίδουν σε εθνικό επίπεδο τα κράτη μέλη στο ΠΣ / ΠΣτ και η ενεργός εμπλοκή του Εθνικού Κοινοβουλίου, πολιτικών κομμάτων και κοινωνικών εταίρων.

Η Κύπρος υπέβαλε στις 7 Δεκεμβρίου 2007, το πρώτο Πρόγραμμα Σταθερότητας για τα έτη 2007 – 2011. Η διασφάλιση της διατήρησης του υφιστάμενου μακροοικονομικού πλαισίου και της επίτευξης των στόχων που τέθηκαν στον τομέα των δημόσιων οικονομικών αποτελούν βασικούς παραμέτρους του ΠΣτ.

Η δομή του ΠΣτ χωρίζεται στην ανάλυση της οικονομικής πολιτικής (πλαίσιο,

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ 2008 – 2011

Βασικοί Οικονομικοί Δείκτες	2008 %	2009 %	2010 %	2011 %
Ρυθμός Ανάπτυξης ΑΕΠ	4,1	4,0	4,0	4,0
Ανεργία – Έρευνα Εργατικού Δυναμικού	4,0	3,9	3,7	3,6
Εναρμονισμένος Πληθωρισμός	4,0	2,0	2,0	2,0
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο / ΑΕΠ	0,5	0,5	0,7	0,7
Δημόσιο Χρέος / ΑΕΠ	48,5	45,3	43,8	40,5
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών / ΑΕΠ	-6,5	-6,3	-5,9	-5,6

βασικές αρχές, βασικές στοχεύσεις), στην ανάλυση των οικονομικών εξελίξεων / προβλέψεων για τα επόμενα χρόνια, στην πορεία των δημόσιων οικονομικών, καθώς και στην ανάλυση της μακροχρόνιας βιωσιμότητάς τους.

Στρατηγικές επιδιώξεις και στόχοι οικονομικής πολιτικής:
Οι στόχοι που τέθηκαν και οι προβλεπόμενοι άξονες πολιτικής που περιλαμβάνονται στο πρώτο ΠΣτ, 2007 – 2011 διασφαλίζουν την εμπέδωση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας, με τη συνέχιση των διαρθρωτικών αλλαγών για στήριξη και τόνωση της ανάπτυξης. Διατηρείται οριακό πλεόνασμα στο δημοσιονομικό ισοζύγιο και μειώνεται το δημόσιο χρέος, με στόχο τη μέγιστη αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων που δημιουργεί η ένταξη της Κύπρου στη ζώνη του ευρώ, από την 1η Ιανουαρίου 2008. Τα υγιή δημόσια οικονομικά και η επιτυχής ένταξη στη ζώνη του ευρώ δημιουργούν τις βάσεις για συνέχιση και επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης των κοινωνικών παροχών.

Οικονομικές εξελίξεις και προοπτικές για την περίοδο 2007 – 2011:
Σε ότι αφορά τις οικονομικές προβλέψεις, το Πρόγραμμα παραθέτει τις εκτιμήσεις και προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών για την εξέλιξη των κυριότερων μακροοικονομικών μεγεθών στο χρονικό διάστημα 2007 – 2011. Γενικά, η εκτίμηση είναι ότι η κυπριακή οικονομία θα συνεχίσει να λειτουργεί υπό συνθήκες μακροοικονομικής, νομισματικής σταθερότητας και κοινωνικής συνοχής. Στον πίνακα 1 παραθέτονται συνοπτικά οι προβλέψεις που περιλήφθηκαν στο ΠΣτ για τα κυριότερα μακροοικονομικά μεγέθη την περίοδο 2008 – 2011.

Δημοσιονομικοί στόχοι:
Το ΠΣτ 2007–2011, προβλέπει τη διατήρηση της ευρωστίας των δημόσιων οικονομικών και λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις κοινωνικές διαστάσεις και επιπτώσεις. Η δημοσιοοονομική πολιτική βασίζεται στους ακόλουθους τρεις άξονες:

- βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών,
- μέτρα περιορισμού του ρυθμού αύξησης των δημόσιων δαπανών, κάτω του ονομαστικού ΑΕΠ, με έμφαση στον περιορισμό των καταναλωτικών δαπανών, και
- μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της αποδοτικότητας του φορολογικού συστήματος, χωρίς την επιβολή πρόσθετων φόρων.

Σημαντικό στοιχείο που ενίσχυσε τη μακροοικονομική σταθερότητα της κυπριακής οικονομίας το 2007 ήταν η επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος για πρώτη φορά από το 1971 καθώς και η διατήρηση πτωτικής πορείας του δημόσιου χρέους, ως ποσοστού του ΑΕΠ.

Το Πρόγραμμα συνάδει με τη στρατηγική στόχευση συγκράτησης της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα, για να καταστεί παράλληλα πιο ευέλικτος και αποτελεσματικός. Αυτή η στρατηγική προσέγγιση συνεπάγεται ιεράρχηση προτεραιοτήτων, αναδιάρθρωση των δημόσιων δαπανών προς όφελος των αναπτυξιακών και κοινωνικών τομέων και μεγαλύτερη στόχευση των κοινωνικών μέτρων. Στόχος της Κυβέρνησης είναι η αποκέντρωση στη λήψη αποφάσεων με μεγαλύτερο ρόλο στα εκτελεστικά Υπουργεία και παράλληλη δέσμευσή τους να κινούνται στα πλαίσια που προδιαγράφουν οι τεθέντες δημοσιονομικοί στόχοι.

Το Πρόγραμμα βασίζεται επίσης στην εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΜΔΠ) 2008–2010 (βλ. σελ. 18, 19), με συγκεκριμένους δημοσιονομικούς στόχους και οροφές στο ρυθμό αύξησης των δαπανών ανά Υπουργείο και στοχεύει στην ανακατανομή των δημόσιων δαπανών και στη βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών, διασφαλίζοντας την επίτευξη των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων και των πολιτικών προτεραιοτήτων.

Η υλοποίηση του ΜΔΠ προχωρεί βάσει χρονοδιαγραμμάτων που έχουν τεθεί. Από το 2009, όλα τα Υπουργεία / Τμήματα / Ανεξάρτητες Υπηρεσίες θα ετοιμάζουν τους προϋπολογισμούς τους στη βάση προγραμμάτων αλλά και στην υφιστάμενη μορφή τους. Από το 2011, ο προϋπολογισμός θα ετοιμάζεται μόνο στη βάση προγραμμάτων.

Η επίτευξη των στόχων του ΠΣτ, 2007–2011 θα επιφέρει χειροπιαστά οφέλη και θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο την αξιοπιστία της κυπριακής οικονομίας.

Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2008 – 2010

Το Υπουργείο Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες κατάρτισης του κρατικού Προϋπολογισμού και της μη ύπαρξης δημοσιονομικού πλαισίου καθώς και την αδυναμία αξιολόγησης της απόδοσης των αναληφθέντων έργων των διάφορων Υπουργείων, προχώρησε στην υποβολή πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο για διαφοροποίηση της δομής του κρατικού Προϋπολογισμού. Άλλοι παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη ήταν ο ψηλός βαθμός συγκεντρωτισμού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και η έλλειψη κινήτρων από πλευράς των Υπουργείων για βελτίωση της διαχείρισης των οικονομικών πόρων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του στις 18 Απριλίου 2007, συζήτησε την πρόταση που υποβλήθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών που αφορούσε την ετοιμασία του Προϋπολογισμού του 2008 καθώς και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΜΔΠ) 2008 – 2010 ώστε να γίνει στη βάση προτεραιοτήτων και στόχων.

Μετά την τεχνική βοήθεια που έχει εξασφαλίσει το Υπουργείο Οικονομικών από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο το 2006, προχώρησε στην υλοποίηση της πρώτης φάσης του ΜΔΠ το 2007 που αφορά την εξοικείωση όλων των ανεξάρτητων Υπηρεσιών, Υπουργείων και Τμημάτων με τις έννοιες και τους όρους.

Στη συνέχεια το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε στην υλοποίηση της δεύτερης φάσης του ΜΔΠ και συγκεκριμένα στα ακόλουθα:

- στην ετοιμασία τριετή Προϋπολογισμού για την περίοδο 2008 – 10, στη βάση προγραμμάτων παράλληλα με τη σημερινή του μορφή,
- στην πιλοτική* ανάπτυξη και διαχείριση προγραμμάτων από όλα τα αρμόδια Υπουργεία / Τμήματα / Ανεξάρτητες Υπηρεσίες και εισαγωγή δεικτών απόδοσης.
- ετοιμασία προβλέψεων για τα έσοδα της τριετίας 2008 – 10,
- στην παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στη μεταφορά πιστώσεων,
- στον καθορισμό οροφής δαπανών κατά Υπουργείο ανάλογα με τις προτεραιότητες πολιτικής,

Η υλοποίηση της τρίτης φάσης του ΜΔΠ εκτιμάται ότι θα ξεκινήσει μέσα στο 2009 και θα περιλαμβάνει:

- τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων των Υπουργείων και Ανεξάρτητων Υπηρεσιών,
- την ετοιμασία και παρουσίαση Προϋπολογισμού στη νέα του μορφή δηλαδή στη βάση προγραμμάτων σε αντικατάσταση της παρούσας μορφής,
- τη βελτίωση των διαδικασιών πρόσληψης, τοποθέτησης και απασχόλησης του προσωπικού.
- την ετοιμασία σχετικής νομοθεσίας.
- την υποστήριξη του ΜΔΠ από νέο λογισμικό σύστημα Οικονομικής Διαχείρισης.

Το 2008, το Υπουργείο Οικονομικών θα προχωρήσει στην ετοιμασία του Προϋπολογισμού όλων των Υπουργείων και Ανεξάρτητων Υπηρεσιών στη βάση προγραμμάτων, ενώ παράλληλα θα ξεκινήσει η αναβάθμιση και η δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος οικονομικής και διοικητικής πληροφόρησης έτσι ώστε να παρέχει τη δυνατότητα της κατάρτισης.

* Έχουν ετοιμαστεί στη βάση προγραμμάτων ο Προϋπολογισμός για το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και του Τμήματος Δασών, Γεωλογικής Επισκόπησης, Αναδασμού, της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών καθώς και του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Παράλληλα, ενημερώθηκαν τα Υπουργεία Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, Οικονομικών, Υγείας για την ετοιμασία του Προϋπολογισμού στη βάση προγραμμάτων.

Άποψη από το Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας.

Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας

Η Στρατηγική της Λισαβόνας επικεντρώνεται στην ανάπτυξη και στην απασχόληση, λαμβάνοντας, όμως, υπόψη την ανάγκη διατήρησης της κοινωνικής συνοχής και της περιβαλλοντικής αειφορίας. Στην ουσία η αναθεωρημένη προσέγγιση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας των οικονομιών των χωρών μελών της ΕΕ. Σύμφωνα με τις εισηγήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα Εθνικά Προγράμματα Δράσης επικεντρώνονται στην αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η κάθε χώρα, καλύπτουν τριετή περίοδο και διαχωρίζονται σε τρία κεφάλαια: το Μακροοικονομικό Κεφάλαιο, το Κεφάλαιο με τις Μικροοικονομικές Πολιτικές καθώς και το Κεφάλαιο για την Απασχόληση.

Το 2005 ετοιμάσθηκαν και υποβλήθηκαν από όλα τα κράτη-μέλη τα Εθνικά Προγράμματα Δράσης για τη Στρατηγική της Λισαβόνας. Τα κράτη-μέλη έχουν υποχρέωση να ετοιμάζουν ετήσιες εκθέσεις προόδου στις οποίες καταγράφεται η πορεία υλοποίησης των μέτρων που περιλαμβάνονται στα Εθνικά Προγράμματα Δράσης τους, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις και παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Από τις αρχές του 2007 την ευθύνη για την ετοιμασία του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος για τη Στρατηγική της Λισαβόνας έχει το Γραφείο Προγραμματισμού. Το Υπουργείο Οικονομικών περιορίζεται στην ετοιμασία του Μακροοικονομικού Κεφαλαίου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μετά από αξιολόγηση της 2ης έκθεσης προόδου της Κύπρου, αναφέρει στα συμπεράσματά της, ότι η πρόοδος που επιτεύχθηκε στην εφαρμογή του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος είναι ικανοποιητική αλλά επισημαίνει ορισμένες αδυναμίες, οι οποίες χρήζουν χειρισμού.

Η πρόοδος που επιτεύχθηκε κατά την περίοδο επισκόπησης κρίνεται ικανοποιητική όπως αυτή αντικατοπτρίζεται:

- στη συνέχιση της πορείας δημοσιονομικής εξυγίανσης,
- στην προώθηση των μέτρων εισαγωγής του ΜΔΠ,
- στις ενέργειες που λαμβάνονται για έναρξη διαλόγου για εισαγωγή παραμετρικών αλλαγών στο Σύστημα Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- στην προώθηση της εισαγωγής του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓεΣΥ).

Αναφορικά με το Σύστημα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τον Απρίλιο του 2007 άρχισε κύκλος διαβουλεύσεων μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των κοινωνικών εταίρων με στόχο την προώθηση, με συναινετικό τρόπο, μέτρων πολιτικής που να διασφαλίζουν επαρκείς συντάξεις και μακροχρόνια βιωσιμότητα. Η δέσμη μέτρων, η οποία βρίσκεται υπό συζήτηση, προνοεί, μεταξύ άλλων:

- συνδυασμό σταδιακής αύξησης των εισφορών, με υιοθέτηση μέτρων που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη συγκράτηση των δαπανών καθώς ακολούθως διαφοροποίηση του τρόπου επενδύσεων του αποθεματικού, με στόχο ψηλότερες αποδόσεις,
- περαιτέρω εντατικοποίηση των επιθεωρήσεων για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών καθώς και τον έλεγχο της ορθότητας των καταβληθέντων εισφορών (πρόσληψη πρόσθετων επιθεωρητών και υπερωριακή απασχόληση των υφιστάμενων, καθώς και εκσυγχρονισμό των τεχνικών διερεύνησης),

Με την εφαρμογή του ΓεΣΥ θα εκσυγχρονιστεί η παροχή υπηρεσιών υγείας.

- μέτρα για αποτροπή της παρανομίας σε σχέση με την καταβολή εισφορών (προώθηση νομοθεσίας που θα προβλέπει αυστηρότερες ποινές, ενώ για την αποτελεσματικότερη είσπραξη των επιδικασμένων προστίμων θα προσληφθούν ειδικοί αστυφύλακες).

Η εφαρμογή του ΓεΣΥ προχωρά με ικανοποιητικούς ρυθμούς. Με την ολοκλήρωση εξειδικευμένης μελέτης το Νοέμβριο του 2006, προσδιορίστηκαν οι

ενέργειες που απαιτούνται για εφαρμογή του (ΓεΣΥ). Σε μεταγενέστερο στάδιο, υπογράφτηκε συμβόλαιο για υλοποίηση των ενεργειών που απαιτούνται με βάση τις οδηγίες της αρχικής για αγορά υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα μελέτης, συμπεριλαμβανομένων και υπηρεσιών σε σχέση με την αναδιοργάνωση των κρατικών νοσηλευτηρίων. Το ΓεΣΥ αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή σε δύο φάσεις, με την πρώτη να τίθεται σε εφαρμογή περί τα τέλη του 2008 αρχές του 2009. Η πρώτη φάση θα περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών σε εξωτερικούς ασθενείς, ενώ η δεύτερη φάση θα περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών σε εσωτερικούς ασθενείς.

ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Το 2008 αποτελεί έτος ορόσημο για την Κύπρο. Η ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ και η υιοθέτηση του ευρώ αποτελούν επιτεύγματα στρατηγικής σημασίας, που θα επιδράσουν θετικά, τόσο στην κυπριακή οικονομία όσο και στον κάθε πολίτη.

Το Υπουργείο Οικονομικών, μαζί με την Κεντρική Τράπεζα, άρχισαν έγκαιρα την προετοιμασία για ένταξη της Κύπρου στην ΟΝΕ και ετοίμασαν το Εθνικό Σχέδιο Μετάβασης από τη λίρα στο ευρώ.

Στις 15 Μαρτίου 2007, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε σε νόμους το Γενικό Νόμο και ακόμα τρία τροποποιητικά νομοσχέδια, με τα οποία δημιουργήθηκε το νομοθετικό πλαίσιο για την ένταξη της Κύπρου στη ζώνη του ευρώ. Το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υιοθέτηση του ευρώ προβλήθηκε στο ευρύτερο κοινό μέσω σεμιναρίων, διοχέτευσης έντυπου υλικού, άρθρων στις εφημερίδες κλπ, με ιδιαίτερη έμφαση στις επιχειρήσεις και σε ορισμένες επαγγελματικές οργανώσεις, όπως το Σύνδεσμο Λογιστών, το Σύνδεσμο Εταιρειών Πληροφορικής, την Κυπριακή Εταιρεία Πληροφορικής κ.α..

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Μετάβασης από τη λίρα στο ευρώ, ο βασικότερος άξονας ήταν η ενημέρωση του πολίτη για τα οφέλη και τις προκλήσεις καθώς και τις πρακτικές επιδράσεις στην καθημερινότητα, όπως προκύπτουν από την υιοθέτηση του ευρώ.

Η στρατηγική για ενημέρωση των επιχειρηματιών αλλά και των απλών πολιτών είχε ως προτεραιότητα την ενημέρωση των ευάλωτων ομάδων του πλη-

Στιγμιότυπο από την ενημερωτική περιοδεία του «Ευρωλεωφορείου».

θυσμού περιλαμβανομένων των χαμηλά αμειβομένων, των συνταξιούχων καθώς και των κατοίκων της υπαίθρου. Προτεραιότητα δόθηκε επίσης στην ενημέρωση των Τουρκοκυπρίων.

Η ενημερωτική εκστρατεία επικεντρώθηκε στη διοχέτευση πληροφοριών σε απλή και κατανοητή μορφή, κυρίως μέσω της τηλεόρασης, που αποδείχθηκε το πιο αποτελεσματικό μέσο επικοινωνίας με τους πολίτες. Επίσης, χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα όπως διαλέξεις, εξειδικευμένα ενημερωτικά έντυπα / φυλλάδια για το ευρώ, η εθνική ιστοσελίδα για το ευρώ, δωρεάν τηλεφωνική γραμμή, κλπ.

Άλλες ενέργειες που έγιναν αφορούν την ευρεία ενημέρωση του κοινού για την υιοθέτηση του ευρώ στα πλαίσια της Διεθνούς Κρατικής Έκθεσης Κύπρου 2007.

Επίσης, διοχετεύτηκε ενημερωτικό έντυπο και άλλο διαφημιστικό υλικό, μέσω των Ευρωλεωφορείων. Τα Ευρωλεωφορεία κυκλοφόρησαν τον Οκτώβριο του 2007 και κάλυψαν κυρίως, τις επαρχίες της Κύπρου, με επίκεντρο τις απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα περιοχές.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Οικονομικών, υιοθέτησε μέτρα προστασίας των καταναλωτών από ενδεχόμενες αδικαιολόγητες αυξήσεις στις τιμές. Επεξεργάστηκε και εφαρμόζει συγκεκριμένο πλαίσιο δράσης, αξιοποιώντας τις μέχρι σήμερα συσσωρευμένες εμπειρίες από την υιοθέτηση του ευρώ σ΄ άλλες χώρες. Πιο συγκεκριμένα, προωθούνται τα ακόλουθα:

- Υποχρεωτική, διά νόμου, διπλή αναγραφή των τιμών σε κυπριακές λίρες και σε ευρώ, με στόχο την εξοικείωση των καταναλωτών με τις τιμές σε ευρώ. Η διπλή αναγραφή τιμών εφαρμόζεται για την περίοδο από το Σεπτέμβριο 2007 μέχρι το Σεπτέμβριο 2008.

- Σύσταση Ευρωπαρατηρητηρίων: Τα Ευρωπαρατηρητήρια επιλαμβάνονται των παραπόνων των πολιτών, διεξάγουν δειγματοληπτικούς ελέγχους, ενημερώνουν και εισηγούνται προς τον Υπουργό Οικονομικών την επιβολή ποινών, σε περιπτώσεις παραβίασης της νομοθεσίας. Η περίοδος λειτουργίας των Ευρωπαρατηρητηρίων είναι 25 Ιουλίου 2007 μέχρι 31 Οκτωβρίου 2008.

- Υιοθέτηση του Κώδικα Δίκαιης Τιμολόγησης που αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των επιχειρηματικών μονάδων να δεσμευτούν ότι δε θα προβούν σε αδικαιολόγητες αυξήσεις των τιμών, κατά τη μετατροπή τους από κυπριακές λίρες σε ευρώ. Ο Κώδικας Δίκαιης Τιμολόγησης εφαρμόζεται από 10 Ιουλίου 2007 μέχρι 10 Ιουλίου 2008.

- Συστηματική παρακολούθηση των τιμών ενός προσεκτικά επιλεγμένου αριθμού προϊόντων από την Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τους Συνδέσμους Καταναλωτών και δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων στα ΜΜΕ για ενημέρωση του καταναλωτή.

ΑΞΟΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης στηρίζεται σε τέσσερις άξονες πολιτικής:

- Ανάπτυξη
- Σταθερότητα
- Κοινωνική Συνοχή
- Εξυπηρέτηση του Πολίτη

Ανάπτυξη – Κεφαλαιαγορά

Ο ρυθμός ανάπτυξης το 2007 εκτιμάται ότι ανήλθε στο 4,4% και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Κύπρου ισοδυναμεί με το 91,6% του μέσου όρου της ΕΕ (27) σε μονάδες αγοραστικής δύναμης. Η επίτευξη ικανοποιητικών ρυθμών ανάπτυξης βασίστηκε στην αξιοποίηση του θετικού, σε γενικές γραμμές, εξωτερικού περιβάλλοντος, που έδωσε ώθηση στις δραστηριότητες εξαγωγικού χαρακτήρα. Η μείωση των επιτοκίων σε συνδυασμό με τη βελτίωση της κερδοφορίας των επιχειρηματικών μονάδων, οδήγησαν σε τόνωση των επενδύσεων. Παράλληλα, η βελτίωση των ονομαστικών απολαβών, συνέβαλε στην ενίσχυση της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Από τομεακής σκοπιάς, η αναπτυξιακή πορεία στηρίχθηκε στον τομέα των κατασκευών, των ακινήτων καθώς και στον τραπεζικό τομέα.

Στην αγορά εργασίας διατηρήθηκαν οι συνθήκες σχεδόν πλήρους απασχόλησης και το ποσοστό ανεργίας το 2007 περιορίστηκε στο 3,9% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Τα ποσοστά απασχόλησης στην Κύπρο διατηρούνται σε ικανοποιητικά επίπεδα και συγκρίνονται ευνοϊκά με τα αντίστοιχα επίπεδα στην ΕΕ. Το ποσοστό απασχόλησης στην Κύπρο για τα άτομα ηλικίας 15 – 64

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. % ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Ποσοστό Απολαβών)

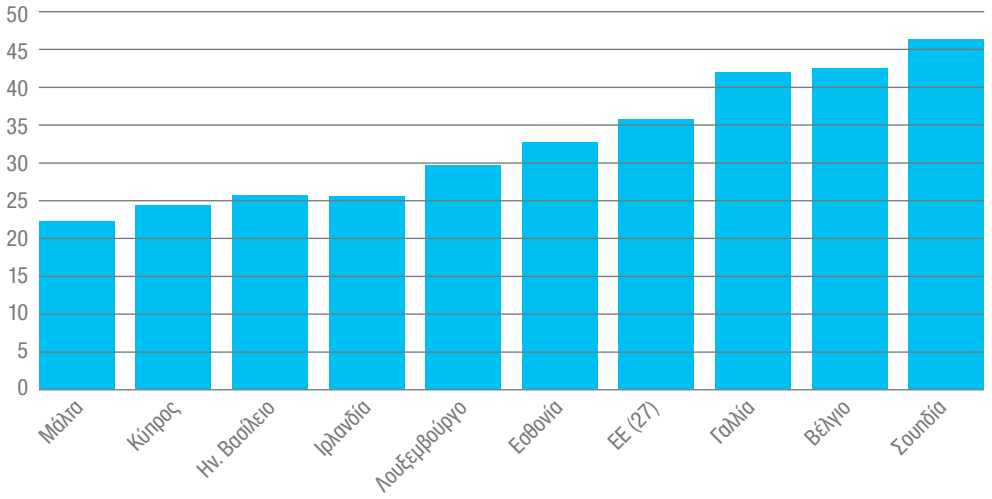

(Πηγή Eurostat, 2008)

ανέρχεται στο 71%, ψηλότερο του στόχου της Λισαβόνας (70%). Για τις γυναίκες το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται στο 62,4%, επίσης, ψηλότερο από το στόχο της Λισαβόνας (60%), ενώ για τους άνδρες το ποσοστό ανήλθε στο 80%. Για τις ηλικίες 15 – 24 το ποσοστό απασχόλησης κυμαίνεται στο 37,4% και για τις ηλικίες 55 – 64 στο 55,9% υπερβαίνοντας επίσης το στόχο της Λισαβόνας περίπου κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες.

Σημαντικό ρόλο στην επίτευξη ικανοποιητικών ρυθμών ανάπτυξης διαδραμάτισε η φορολογική πολιτική. Η φορολογική επιβάρυνση διατηρήθηκε σε χαμηλά επίπεδα. Σε ότι αφορά τη φορολογική επιβάρυνση της εργασίας, με βάση στοιχεία του 2005, η Κύπρος διατηρεί τη δεύτερη πιο χαμηλή φορολογική επιβάρυνση, σε σύγκριση με τις άλλες χώρες μέλη της ΕΕ. Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, η φορολογική επιβάρυνση για εργασία για την Κύπρο ανερχόταν στο 24,6%, σε σύγκριση με το μέσο όρο του 36,5% στην ΕΕ.

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζεται το ύψος της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας για το 2005 για μια ομάδα κρατών-μελών της ΕΕ (27).

Κεφαλαιαγορά και Χρηματιστήριο

Εντός του 2007 ολοκληρώθηκε η αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου της κεφαλαιαγοράς, με βάση τις συναφείς κοινοτικές Οδηγίες της ΕΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, μεταφέρθηκαν στην κυπριακή νομοθεσία τρεις από τις σημαντικότε-

Χρηματηστήριο Αξιών Κύπρου.

ρες Οδηγίες του χρηματοοικονομικού τομέα που αφορούν την αγορά κινητών αξιών. Η πρώτη οδηγία αφορά τις Δημόσιες Προτάσεις Εξαγοράς και στοχεύει στην προστασία των συμφερόντων των κατόχων τίτλων εταιρειών όταν οι εταιρείες αυτές αποτελούν αντικείμενο δημόσιας πρότασης εξαγοράς. Η δεύτερη αναφέρεται στη Διαφάνεια της Αγοράς, και εναρμονίζει τις προϋποθέσεις διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση των εκδοτών των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά. Η τρίτη οδηγία αφορά τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων, και ρυθμίζει την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και τη λειτουργία των ρυθμιζόμενων αγορών. Με την υιοθέτηση των πιο πάνω Οδηγιών δημιουργούνται οι προϋποθέσεις που θα συμβάλουν αποφασιστικά στην αναβάθμιση της ακεραιότητας, αξιοπιστίας και αποδοτικής λειτουργίας της κυπριακής κεφαλαιαγοράς.

Η αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου της κεφαλαιαγοράς επιτρέπει, μεταξύ άλλων, στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου να λειτουργεί σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια συνεχίστηκε και κατά το 2007 η επιτυχημένη λειτουργία της Κοινής Πλατφόρμας με το Χρηματιστήριο Αθηνών. Παράλληλα το ΧΑΚ προχώρησε σε υπογραφή μνημονίων συνεργασίας με άλλα Χρηματιστήρια της περιοχής.

Κύριο χαρακτηριστικό της Κυπριακής Χρηματιστηριακής Αγοράς κατά το 2007 ήταν η σταδιακή άνοδος του Γενικού Δείκτη, φτάνοντας τον Οκτώβριο του 2007, με ενδιάμεσες διακυμάνσεις, στις 5.400 μονάδες από τις 4.200 που ήταν στην αρχή του χρόνου. Μετά τον Οκτώβριο η πορεία του Γενικού Δείκτη ήταν πτωτική φτάνοντας το Νοέμβριο του 2007 στις 4.600 μονάδες και κλείνοντας στο τέλος του χρόνου στις 5.000 μονάδες. Η πτωτική πορεία του Γενικού Δείκτη οφείλεται στο γεγονός ότι η κυπριακή Χρηματιστηριακή Αγορά επηρεάστηκε από το αρνητικό κλίμα που διαμορφώθηκε στις διεθνείς χρηματαγορές, λόγω της κρίσης με τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια υψηλού κινδύνου (subprime) στις ΗΠΑ.

Σταθερότητα – Δημόσια Οικονομικά

Για όλο το 2007, ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή κυμάνθηκε στο 2,2% υποδηλώνοντας σχετική σταθερότητα των τιμών. Σημειώνεται ότι, τους τελευταίους μήνες σημειώθηκε ένταση των πληθωριστικών πιέσεων, λόγω κυρίως, εξωγενών παραγόντων.

Σημαντικό στοιχείο που ενίσχυσε τη μακροοικονομική σταθερότητα της κυπριακής οικονομίας το 2007 ήταν η επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος και η διατήρηση της πτωτικής πορείας του δημόσιου χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ. Το δημοσιονομικό ισοζύγιο έκλεισε με πλεόνασμα ύψους 3,3% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος διαμορφώθηκε στο 59,8% του ΑΕΠ.

Η επίτευξη πλεονάσματος και η πτωτική πορεία του δημόσιου χρέους αντανακλάται και στον Προϋπολογισμό του 2008, ο οποίος καταρτίστηκε με βάση τις πιο κάτω αρχές:

- Περιορισμένος αριθμός δημιουργίας πρόσθετων θέσεων απασχόλησης στη δημόσια υπηρεσία (μόνο θέσεις λόγω δεσμεύσεων έναντι της ΕΕ).
- Παραχώρηση μισθολογικών αυξήσεων στους δημόσιους υπαλλήλους, στα πλαίσια του ρυθμού αύξησης της παραγωγικότητας.
- Σταδιακή αύξηση του ορίου ηλικίας αφυπηρέτησης των δημόσιων υπαλλήλων, από το 60ο στο 63ο έτος ηλικίας, λόγω της προβλεπόμενης γεωμετρικής αύξησης του κόστους, που πηγάζει από τη γήρανση του πληθυσμού.

Τέθηκαν επίσης, στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του 2008 μεταξύ άλλων ανώτατα ποσοστιαία όρια στις αυξήσεις σε σχέση με τον προϋπολογισμό του προηγούμενου χρόνου για τις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΠΗΓΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Φόροι	2006		2007		2007/2006
	£εκ.	€εκ.	£εκ.	€εκ.	%
Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων	251,2	429,9	279,2	477,0	11,1
Εταιρικός Φόρος	320,0	546,8	443,3	757,4	38,5
Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών	117,4	200,6	274,8	469,5	134,0
Έκτακτη Εισφορά Άμυνας	145,4	248,4	189,6	324,0	30,4
Τέλη Χαρτοσήμων	30,1	51,4	42,9	73,3	42,6
Άλλοι Φόροι	35,3	60,3	40,5	69,2	14,8
Σύνολο Εσπράξεων	**899,4**	**1.536,7**	**1.270,3**	**2.170,4**	**41,2**

- καταναλωτικές δαπάνες [2%],
- αναπτυξιακές δαπάνες [6%],
- κοινωνικά ωφελήματα μέχρι 2,5%,
- χορηγίες των ημικρατικών οργανισμών,

Σημαντικός παράγοντας που συνέβαλε στην επιτυχή πορεία των δημόσιων οικονομικών, υπήρξε η περαιτέρω ταχύρρυθμη ενίσχυση των φορολογικών εσόδων, αφενός λόγω διεύρυνσης της φορολογικής βάσης και αφετέρου λόγω της έντονης δραστηριότητας που παρατηρήθηκε στον τομέα κατασκευών και ακινήτων.

Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

Οι συνολικές εισπράξεις του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων (ΤΕΠ) ανήλθαν το 2007 στα £1.270,3 εκ (€2.170,4 εκ), σημειώνοντας αύξηση 41% σε σύγκριση με τις τελικές εισπράξεις του 2006. Οι εισπράξεις του Τμήματος αποτελούν το 37% των συνολικών δημόσιων εσόδων-εξαιρουμένων των δανείων [(£3.418,6 εκ (€5.841,0 εκ)]. Αναλυτικά οι εισπράξεις, κατά πηγή προέλευσης, για τα έτη 2006 – 2007 παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.

Εντός του 2007 τέθηκαν σε εφαρμογή:

- Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Τροποποιητικός Νόμος (Ν.138(Ι)/2007), ο οποίος παραθέτει τους φορολογικούς συντελεστές και τις νέες φορολογικές κλίμακες για τα φυσικά πρόσωπα, για τα φορολογικά έτη 2007 και 2008.
- Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Τροποποιητικός Νόμος (Ν.178(Ι)/2007), ο οποίος περιέχει διατάξεις που αφορούν αδικήματα

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ

Φόροι	2006		2007		2007/2006
	£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.	%
Εισαγωγικοί Δασμοί	26,2	44,8	31,0	53,0	18,3
Φόροι Κατανάλωσης	334,8	572,0	363,0	620,2	8,4
Άλλα Έμμεσα Έσοδα	3,5	6,0	3,0	5,1	-15,0
Σύνολο Εσπράξεων	**364,5**	**622,8**	**397,0**	**678,3**	**8,9**

σε σχέση με τη λήψη οικονομικών οφελών αναφορικά με την αγορά αντικειμένων για σκοπούς αμυντικής θωράκισης.

- Οι περί Χαρτοσήμων Τροποποιητικοί Νόμοι, Ν.130(Ι)/2007 και Ν.152(Ι)/2007, οι οποίοι καθορίζουν οροφές στα επιβαλλόμενα τέλη.

Με στόχο την ενδυνάμωση της θέσης της Κύπρου ως επιχειρηματικού κέντρου και την προσέλκυση νέων επενδύσεων, έχει προωθηθεί η επέκταση του δικτύου συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας με τη συνομολόγηση νέων συμβάσεων και την επαναδιαπραγμάτευση υφιστάμενων συμβάσεων. Συγκεκριμένα:

1. Υπογράφηκε στις 27.4.2007 και τέθηκε σε ισχύ από την 18.7.2007, η Σύμβαση με τον Άγιο Μαρίνο.
2. Ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς αναθεώρησης της υφιστάμενης Σύμβασης με την Τσεχία.
3. Ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς σύναψης Σύμβασης με το Ιράν.
4. Άρχισαν και ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς αναθεώρησης της υφιστάμενης Σύμβασης με τη Σλοβενία.
5. Άρχισαν και ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς σύναψης Συμβάσεων με το Κατάρ και το Λουξεμβούργο.
6. Άρχισαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς αναθεώρησης των υφιστάμενων Συμβάσεων με τη Δανία και τη Νορβηγία.
7. Άρχισαν διαπραγματεύσεις για σκοπούς σύναψης Σύμβασης με τη Γεωργία.
8. Συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς σύναψης Σύμβασης με την Πορτογαλία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΦΠΑ

Φόροι	2006		2007		2007/2006
	£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.	%
Εισπράξεις	857,8	1.465,6	1.021,8	1.745,8	19,1
Επιστροφές	60,0	102,5	85,0	145,2	41,7

Τμήμα Τελωνείων
Το έτος 2007 οι συνολικές εισπράξεις του Τμήματος Τελωνείων ανήλθαν στο ποσό των £1.418,6 εκ (€2.423,8 εκ) που αναλογεί σε καθαρή συνεισφορά ποσοστού 41,5% στα συνολικά δημόσια έσοδα (εξαιρουμένων των δανείων).

Κατά το 2007, το Τελωνείο εισέπραξε £397 εκ (€678,3 εκ) και η Υπηρεσία ΦΠΑ £1.021,8 εκ (€1.745,8 εκ). Οι εισπράξεις του Τμήματος Τελωνείων αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή δημόσιων εσόδων και αναλύονται στους Πίνακες 4 και 5.

Βασικά μέτρα που λήφθηκαν κατά τη διάρκεια του 2007
Το Τμήμα Τελωνείων, στοχεύοντας :

- στη βελτίωση της οικονομίας και της γενικότερης ευημερίας του πολίτη,
- στην εκπλήρωση του φοροεισπρακτικού και κοινωνικού του ρόλου,
- στην αξιοποίηση του νέου περιβάλλοντος της ΕΕ,
- στην κατάλληλη διαχείριση του διεθνούς περιβάλλοντος,
- στον εκσυγχρονισμό και τη συνεχή ανάπτυξη της διοικητικής του ικανότητας,
- στην αύξηση της παραγωγικότητας εργασίας και της αποδοτικότητας,
- στην εξοικονόμηση πολύτιμων πόρων,

έχει εφαρμόσει κατά τη διάρκεια του 2007, μια σειρά από μέτρα, τα οποία έχουν συνδράμει στην επίτευξη των γενικότερων στρατηγικών στόχων και στην υλοποίηση των στρατηγικών σχεδιασμών του Υπουργείου Οικονομικών:

ΦΟΡΟΕΙΣΠΡΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ – ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Υπηρεσία ΦΠΑ
Κατά τη διάρκεια του 2007 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 831 φορολογικοί έλεγχοι. Το συνολικό ποσό φόρου που βεβαιώθηκε ανήλθε στα £20,7εκ (€35,4 εκ.).

Υπερυψωμένος κυκλικός κόμβος στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας – Λεμεσού – Πάφου.

- Ολοκληρώθηκαν 31 μεγάλες υποθέσεις που κατέληξαν σε βεβαιώσεις φόρου και επιβολή συμβιβαστικού προστίμου από την Έφορο Φ.Π.Α.
- Αξιολογήθηκαν/ εξετάστηκαν συνολικά 356 καταγγελίες/ παράπονα και 524 περιπτώσεις έκδοσης επιταγών χωρίς αντίκρισμα.
- Καταχωρήθηκαν στα δικαστήρια συνολικά 591 ποινικές υποθέσεις που απέφεραν εισπράξεις συνολικού ποσού £1,7 εκ. (€2,9 εκ.).
- Καταχωρήθηκαν στα δικαστήρια 21 αιτήσεις διάλυσης εταιρειών ενώ αποπερατώθηκαν άλλες 21. Ως αποτέλεσμα εισπράχθηκε το ποσό των £250,503 (€428,010,8).
- Κατά τη διάρκεια του έτους παραλήφθηκαν και έτυχαν επεξεργασίας 237,250 φορολογικές δηλώσεις.
- Στο τέλος του έτους ο αριθμός των εγγεγραμμένων προσώπων στο μητρώο Φ.Π.Α. ήταν 70,259.
- Έγιναν κατ' εκτίμηση βεβαιώσεις φόρου ύψους £150,4 εκ. (€256,9 εκ.) σε πρόσωπα που δεν είχαν υποβάλει, ως όφειλαν, τις φορολογικές τους δηλώσεις. Το σύνολο των επιβαρύνσεων ανήλθε σε £165,7 εκ. (€283,0 εκ.) και αφορούσε χρηματικές επιβαρύνσεις ύψους £41,6 εκ. (€71,2 εκ.) λόγω μη έγκαιρης υποβολής φορολογικών δηλώσεων, £32,5 εκ. (€55,6 εκ) πρόσθετες χρηματικές επιβαρύνσεις για μη εμπρόθεσμη καταβολή των δηλωθέντων οφειλόμενων ποσών φόρου και £91,5 εκ. (€156,4 εκ.) τόκους.

Ιστοσελίδα Τμήματος Τελωνείων.

Τελωνείο

- Κατά τη διάρκεια του 2007, το Τελωνείο χειρίσθηκε 889 υποθέσεις που αφορούσαν τη διάπραξη διάφορων τελωνειακών αδικημάτων και εισπράχθηκαν £420 χιλ. (€717,6 χιλ.) δασμοί και φόροι που είχαν αποφευχθεί και £233 χιλ (€398,1 χιλ) συμβιβαστικά ποσά, χρηματική επιβάρυνση και τόκοι.
- Επίσης το 2007 έγιναν 69 κατασχέσεις 90.778 τεμαχίων ειδών που παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Επιπρόσθετα καταχώρησε 36 ποινικές διώξεις στο Δικαστήριο και απέστειλε τα γεγονότα για την έγερση αγωγής προς είσπραξη απαιτήσεων του Τμήματος σε δασμούς, φόρους και άλλα ποσά για 107 υποθέσεις.

Άλλα μέτρα που εμπίπτουν στα πλαίσια της προσπάθειας εκπλήρωσης της αποστολής και υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του Τελωνείου:

- Κατά το έτος 2007, ο περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμος αρ. 91 (Ι) του 2004 τροποποιήθηκε σε πέντε περιπτώσεις με τους Νόμους 6(Ι)/2007, 61(Ι)/2007, 139(Ι)/2007, 140(Ι)/2007 και 156(Ι)/2007. Οι εν λόγω τροποποιήσεις αφορούσαν, κυρίως, διαγραφή κλάσεων και αντικατάσταση συντελεστών ειδικών φόρων κατανάλωσης.

- Πρωτολειτούργησε το ενδοδίκτυο «Άτλας» του Τμήματος, στο οποίο πρόσβαση έχει μόνο το προσωπικό του και στο οποίο εισάγονται όλες οι επιστολές, εγκύκλιοι κλπ που το αφορούν αποκλειστικά. Παράλληλα, συνεχίστηκε η ηλεκτρονική διακίνηση της αλληλογραφίας από το Αρχιτελωνείο και τους Τελωνειακούς Σταθμούς.
- Η ιστοσελίδα του Τμήματος που είχε εγκαινιαστεί το 2002 αντικαταστάθηκε από νέα πιο σύγχρονη έκδοση, πιο φιλική προς το χρήστη, ώστε να συνεχίσει να προσφέρει πολύτιμη πληροφόρηση στο κοινό στα Ελληνικά και στα Αγγλικά. Παράλληλα ξεκίνησε η διαδικασία για την αντικατάσταση της ιστοσελίδας για το ΘΗΣΕΑ.

Θέματα VIES, INTRASTAT και Αμοιβαίας Συνδρομής (VIMA)
Η Υπηρεσία ΦΠΑ, μεταξύ άλλων, ασχολήθηκε με την ετοιμασία τροποποιητικών Νομοσχεδίων, Διαταγμάτων και Γνωστοποιήσεων για τα συστήματα INTRASTAT και VIES, κυρίως λόγω της αλλαγής της λίρας σε ευρώ, την ενημέρωση των μητρώων για εγγεγραμμένα πρόσωπα που αφορούν τα συστήματα INTRASTAT και VIES, την ετοιμασία και εκτύπωση εγχειριδίων για τους εμπορευόμενους και τους λειτουργούς της Υπηρεσίας, την παροχή σε εμπορευόμενους διευκρινίσεων / επεξηγήσεων για τα πιο πάνω συστήματα, την αποστολή και παραλαβή στοιχείων VIES προς και από τα 26 άλλα Κράτη Μέλη.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, το Τελωνείο και η Υπηρεσία ΦΠΑ πραγματοποίησαν πολλαπλές δραστηριότητες συνεχούς ανάπτυξης και κατάρτισης του προσωπικού καθώς και άλλα σεμινάρια προς το κοινό, μέσα στα πλαίσια της πολιτικής για διαφώτιση των εργασιακών εταίρων.

Κοινωνική συνοχή

Η διατήρηση και η ενίσχυση των συνθηκών κοινωνικής συνοχής, μέσω της στήριξης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, αποτελεί βασική προτεραιότητα πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών. Στον πιο κάτω πίνακα περιγράφονται οι συνολικές δαπάνες που χορηγήθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών σε επιδόματα και χορηγίες για το 2007. Το 2007 δαπανήθηκαν συνολικά £178,7 εκ. (€305,3 εκ.) περίπου, και επωφελήθηκαν 192 χιλιάδες πολίτες ως ακολούθως:

Η οικονομική πολιτική που ακολουθήθηκε, οδήγησε στην αύξηση τόσο των εισοδημάτων και του βιοτικού επίπεδου όλων των πολιτών, όσο και των δυνατοτήτων του κράτους για ανακατανομή του εισοδήματος προς όφελος των ασθενέστερων νοικοκυριών, μέσω της υιοθέτησης στοχευμένων κοινωνικών μέτρων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ 2007

Επίδομα / Χορηγία	Δικαιούχοι	Δαπάνη (£)	Δαπάνη (€)
Επίδομα τέκνου	107,828	88,9	150,9
Ειδική χορηγία για φοιτητές	33,433	40,8	69,8
Ειδική χορηγία για αγορά ή ανέγερση κατοικίας	2,655	22,0	37,6
Ταμείο ανακουφίσεως παθόντων	2,333	9,07	15,0
Επίδομα μάνας	12,979	6,0	10,3
Εφάπαξ ειδική χορηγία για συνταξιούχους	28,602	5,7	9,8
Ειδική χορηγία σε τυφλούς	2,887	4,7	8,1
Οικονομική βοήθεια σε ανάπηρους για αγορά αυτοκινήτου	229	1,1	1,9
Οικονομική βοήθεια σε πολύτεκνους για αγορά αυτοκινήτου	404	0,8	1,34
Επίδομα διακίνησης αναπήρων	320	0,1	0,2
ΣΥΝΟΛΟ	**191,907**	**178,8**	**305,0**

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, η Κυβέρνηση προχώρησε και εντός του 2007 στην προώθηση σειράς μέτρων ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής συνολικού ύψους £205,5 εκ (€351,1 εκ). Η περαιτέρω ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής αποφασίσθηκε λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες παραμέτρους:

1. Την ευρωστία που χαρακτήριζε τα δημόσια οικονομικά κατά το 2007.
2. Τη διασφάλιση των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών και αναπτυξιακών μας στόχων.
3. Τις έρευνες της Στατιστικής Υπηρεσίας σχετικά με την κατανομή και το ύψος των εισοδημάτων των διάφορων κατηγοριών των νοικοκυριών, της σχετικής φτώχειας καθώς και των συνθηκών διαβίωσής τους στην Κύπρο.

Τα αποτελέσματα των ερευνών αξιοποιήθηκαν στο μέγιστο βαθμό, με συνέπεια η κοινωνική πολιτική να είναι στοχευόμενη προς τις ομάδες του πληθυσμού που πραγματικά έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη.

Τα μέτρα ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής διαχωρίζονται στους πιο κάτω πυλώνες:

Ενίσχυση των χαμηλά αμειβόμενων συνταξιούχων. Βάσει ευρημάτων από έρευνα της Στατιστικής Υπηρεσίας, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας της ομάδας αυτής

Τρίτη ηλικία.

βρίσκεται στο 51% (2004), ποσοστό πολύ υψηλότερο από οποιοδήποτε άλλο τύπο νοικοκυριού, καθώς και του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα μέτρα που προωθήθηκαν συμπεριλαμβάνονται η αύξηση του ύψους της μηνιαίας ειδικής χορηγίας, η παραχώρηση εφάπαξ επιδόματος στους συνταξιούχους λήπτες της ειδικής χορηγίας και στους συνταξιούχους με μηνιαίες απολαβές από £500 (€854,3) μέχρι £700 (€1.196). Παράλληλα, επεκτάθηκε η καταβολή του επιδόματος πολύτεκνης μάνας σε όλες ανεξαρτήτου εισοδήματος και παραχωρήθηκε μηνιαίο επίδομα στα μονήρη ηλικιωμένα άτομα. Το συνολικό ετήσιο δημοσιονομικό κόστος της κατηγορίας των μέτρων αυτών υπολογίζεται στα £52,7εκ (€90 εκ).

Γηροκομείο Αγλαντζιάς.

Ενίσχυση άλλων ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, οι οποίες βάσει των αποτελεσμάτων των ερευνών της Στατιστικής Υπηρεσίας επίσης διατρέχουν σημαντικό κίνδυνο να βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας. Η ενίσχυση αφορούσε την παραχώρηση μηνιαίου επιδόματος στους λήπτες δημοσίου βοηθήματος και στις οικογένειες με ένα γονέα την καταβολή επιδόματος φροντίδας στους παραπληγικούς και στους χρόνια πάσχοντες, αύξηση του επιδόματος των τυφλών, παραχώρηση επιδόματος στα άτομα που βρίσκονται σε διαδικασία απεξάρτησης από εξαρτησιογόνες ουσίες και στις οικογένειες εγκλωβισμένων καθώς και ενίσχυση του Σχεδίου Φερεγγυότητας του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Το συνολικό ετήσιο δημοσιονομικό κόστος της κατηγορίας των μέτρων αυτών υπολογίζεται στα £17,9εκ (€30,6 εκ).

Εισοδηματική στήριξη των κατοίκων των ορεινών περιοχών για ενίσχυση της προσπάθειας αντιμετώπισης του προβλήματος της αστυφιλίας και των υψηλών

Ανακύκλωση μετάλλων.

αναγκών θέρμανσης στις ορεινές περιοχές. Η ενίσχυση περιλαμβάνει παραχώρηση πρόσθετου ποσού των £48 (€82) ανά άτομο στο κάθε νοικοκυριό και παραχώρηση πρόσθετου ποσού των £48 (€82) ανά άτομο για νοικοκυριά με ενεργά ζευγάρια. Το συνολικό ετήσιο δημοσιονομικό κόστος των μέτρων αυτών υπολογίζεται στα £4 εκ (€6,8 εκ).

Ενθάρρυνση της γεννητικότητας για αναχαίτιση της πτωτικής πορείας που παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια το ποσοστό γεννητικότητας. Η ενθάρρυνση της γεννητικότητας προωθήθηκε με την αύξηση του επιδόματος τέκνου των πολύτεκνων οικογενειών και πενταμελών οικογενειών, της αύξησης του επιδόματος εθνοφρουρού, βελτίωση και επέκταση των κριτηρίων παραχώρησης της φοιτητικής χορηγίας, αύξηση της άδειας μητρότητας καθώς και παραχώρηση οικονομικής βοήθειας στα ζευγάρια που καταφεύγουν σε ιατρικώς υποβοηθούμενη κυοφόρηση. Το συνολικό ετήσιο δημοσιονομικό κόστος της κατηγορίας των μέτρων αυτών υπολογίζεται στα £19,6 εκ (€33,5 εκ).

Φορολογικά Μέτρα. Τα φορολογικά μέτρα που προωθήθηκαν αφορούσαν την ελάφρυνση του φορολογικού βάρους με σκοπό την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος, ιδιαίτερα των οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την αύξηση του αφορολόγητου εισοδήματος, τη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ από 15% σε 5% για ανακαίνιση οικιών, υπηρεσίες κομμωτικής, σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων, ποτών και ειδών ζαχαροπλαστικής, την κατάργηση του φόρου κατανάλωσης με τον οποίο επιβαρύνονται οι πωλήσεις αναψυκτικών καθώς και τη μείωση του φόρου κατανάλωσης για το πετρέλαιο θέρμανσης από £0,113 (€0,193) σε £0,013 (€0,0205) το λίτρο**.** Το συνολικό ετήσιο δημοσιονομικό κόστος της κατηγορίας των μέτρων αυτών υπολογίζεται στα £74,7 εκ (€127,6 εκ).

Περιβαλλοντικά Μέτρα. Με σκοπό τη χρήση λιγότερων ρυπογόνων μέσων μεταφοράς και ενεργειακών προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την εισαγωγή σχεδίου απόσυρσης παλαιών αυτοκινήτων και την απαλλαγή του φόρου κατανάλωσης για τα βίο-καύσιμα. Το συνολικό ετήσιο δημοσιονομικό κόστος της κατηγορίας των μέτρων αυτών υπολογίζεται στα £6,5 εκ (€11,1 εκ).

Θεσμικά Μέτρα. Με το μέτρο αυτό καθίσταται και προικοδοτείται το Συμβουλευτικό Σώμα Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής (ΣΣΑΚΠ). Το ΣΣΑΚΠ θα αναλάβει το ρόλο επανακαθορισμού και επαναστόχευσης της κοινωνικής πολιτικής. Το συνολικό ετήσιο δημοσιονομικό κόστος της κατηγορίας αυτής υπολογίζεται στα £30,1εκ (€51,4 εκ).

Εξυπηρέτηση του Πολίτη

Βασικός στόχος της Κυβέρνησης είναι το Κράτος να είναι υπηρέτης των πολιτών. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος απαιτείται η εξυπηρέτηση προς τον πολίτη να είναι συνεχής. Παράλληλα, απαιτείται η δημόσια υπηρεσία να δημιουργήσει τους αναγκαίους μηχανισμούς για την υλοποίηση της πιο πάνω επιδίωξης στα πλαίσια της ενίσχυσης της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητάς της. Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια, προωθήθηκαν από τα αρμόδια τμήματα της Κυβέρνησης οι ακόλουθες ενέργειες:

Εισαγωγή νέου Συστήματος Αξιολόγησης Προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία
Η εισαγωγή νέου σύγχρονου Συστήματος Αξιολόγησης του Προσωπικού αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα. Κατά τη διάρκεια του 2007 εντάθηκαν οι προσπάθειες και στα πλαίσια αυτά συστάθηκε μικτό κλιμάκιο, με εκπροσώπους από την επίσημη και τη συνδικαλιστική πλευρά, το οποίο συμφώνησε στις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν το νέο Σύστημα Αξιολόγησης.

Εισαγωγή συστήματος αξιολόγησης των Υπουργείων και των Τμημάτων / Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας
Κατά το 2007 συστηματοποιήθηκαν οι προσπάθειες καθολικής εφαρμογής του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης (ΚΠΑ) (CAF) στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Μέχρι στιγμής, το ΚΠΑ εφαρμόστηκε με επιτυχία στις πιο κάτω Υπηρεσίες / Τμήματα:

- Οδοντιατρικές Υπηρεσίες.
- Γενικό Χημείο του Κράτους.
- Τμήμα Αναδασμού.
- Μετεωρολογική Υπηρεσία.
- Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών.

Αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στον πολίτη / επιχειρήσεις.
Το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε εντός του 2007 στη λειτουργία δύο πρόσθετων Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) στην Πόλη Χρυσοχούς και στο Πελένδρι. Ως γνωστό, από τα τέλη του 2005 λειτουργεί, με μεγάλη επιτυχία, το πρώτο ΚΕΠ στη Λευκωσία, ενώ από τον Οκτώβριο του 2006 λειτούργησε το δεύτερο ΚΕΠ στη Λεμεσό. Συγκεκριμένα, τα τέσσερα ΚΕΠ τα οποία βρίσκονταν σε λειτουργία το 2007 (Λευκωσίας, Λεμεσού, Πόλης Χρυσοχούς, Πελενδρίου) προσέφεραν μέχρι το τέλος του χρόνου 313.603 συνολικά υπηρεσίες, ενώ εξυπηρέτησαν τηλεφωνικώς άλλους 153.941 πολίτες. Σημειώνεται ότι στις 6/2/2008 ξεκίνησε τη λειτουργία του και το πέμπτο ΚΕΠ στη Λάρνακα.

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ 1. ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΘΗΚΑΝ ΜΕΣΩ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ ΑΠΟ ΤΑ 4 ΚΕΠ, ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2007

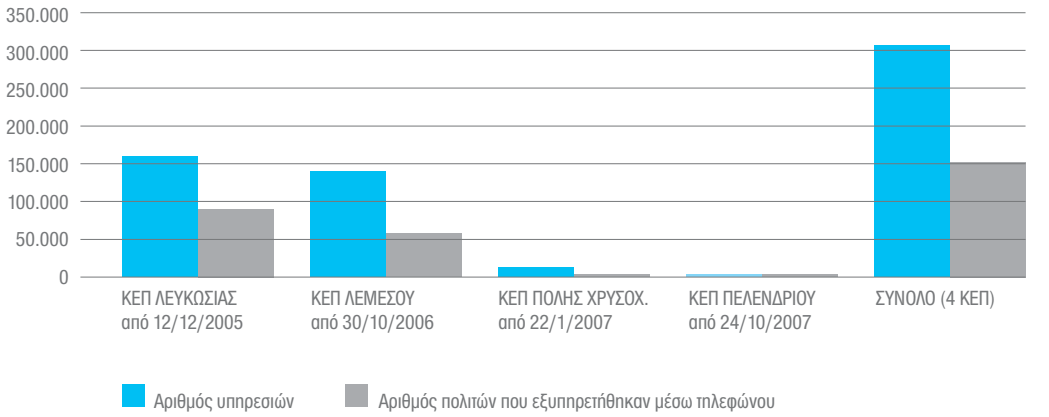

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ 2. ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΡΙΘΜΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΘΗΚΑΝ ΜΕΣΩ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ ΑΠΟ ΤΑ 4 ΚΕΠ (ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2007)

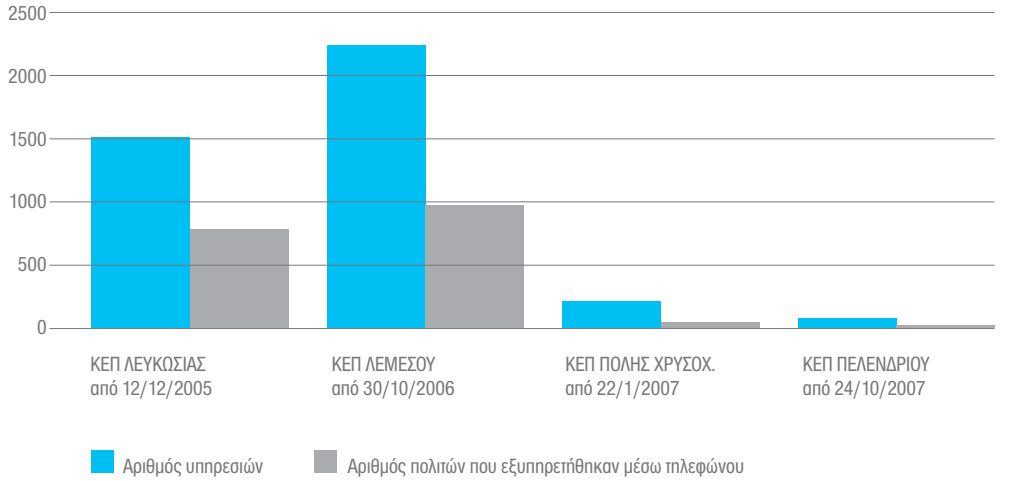

Οι βασικές υπηρεσίες που προσφέρονται στα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη είναι οι εξής:

- Έκδοση πιστοποιητικού γεννήσεως / θανάτου.
- Έκδοση και αντικατάσταση δελτίου ταυτότητας.
- Αίτηση για έκδοση ή αντικατάσταση διαβατηρίου.

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ 3. ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ (ΠΕΡΙΟΔΟΣ 11 – 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2004): ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΠ ΓΕΝΙΚΑ.

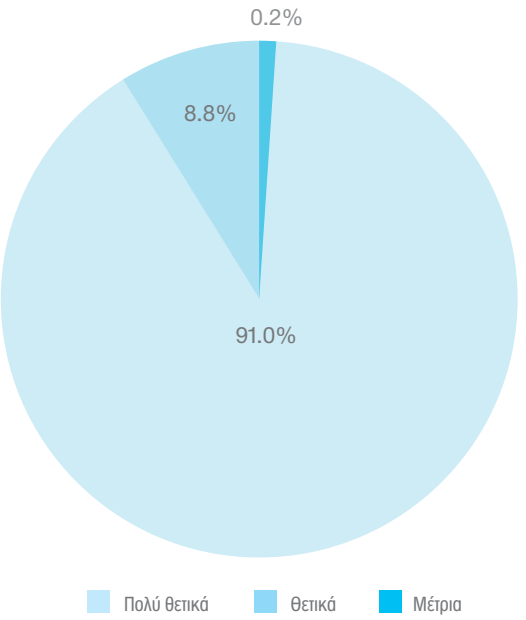

- Έκδοση άδειας οδήγησης.
- Έκδοση / ανανέωση άδειας κυκλοφορίας.
- Αίτηση για εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο / αλλαγή διεύθυνσης κατοικίας / αλλαγή ονόματος.
- Αιτήσεις για επιδόματα / χορηγίες / βοηθήματα / συντάξεις.
- Έκδοση ασφαλιστικών λογαριασμών και βεβαιώσεις ασφαλιζομένων.
- Έκδοση κάρτας νοσηλείας και Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθένειας.
- Έκδοση Κτηματικών Σχεδίων.

Σε σχέση με το βαθμό ικανοποίησης των πολιτών από τα ΚΕΠ, διεξήχθη εντός του 2007 έρευνα από τη Στατιστική Υπηρεσία, η οποία έχει καταδείξει ότι ο θεσμός έχει εδραιωθεί στη συνείδηση του Κύπριου πολίτη, ο οποίος δηλώνει απόλυτα ικανοποιημένος από την εξυπηρέτηση της οποίας τυγχάνει.

Εκπαίδευση / Επιμόρφωση δημόσιας υπηρεσίας
Εντός του έτους ολοκληρώθηκαν τα Διαγνωστικά Εργαστήρια σε Τμήματα του Υπουργείου Εσωτερικών στα πλαίσια της πρωτοβουλίας για βελτίωση των παρεχόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών. Προωθούνται μέτρα για υλοποίηση του έργου.

Από τα εγκαίνια του Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη στο Πελένδρι.

Έχει εντατικοποιηθεί η εκπαίδευση / ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στη δημόσια υπηρεσία με τη συμμετοχή 3.730 στελεχών της δημόσιας υπηρεσίας σε διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Στα πλαίσια της συνέχισης της ηλεκτρονικής αναβάθμισης της δημόσιας υπηρεσίας, το αρμόδιο Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής της κυβέρνησης, προχώρησε το 2007 στις πιο κάτω δραστηριότητες:

- Πρώτη προτεραιότητα στις δραστηριότητες του Τμήματος ήταν η προσαρμογή και μετάπτωση των Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημόσιας Υπηρεσίας λόγω αντικατάστασης του εθνικού νομίσματος από το ευρώ. Συγκεκριμένα, έγινε προσαρμογή και μετάπτωση 62 Συστημάτων. Τα 15 έγιναν σε συνεργασία με τις εταιρείες που τα ανέπτυξαν και έχουν την ευθύνη για τη συντήρησή τους. Τα υπόλοιπα 47 έγιναν από το προσωπικό του Τμήματος.

- Έγινε επέκταση των υφιστάμενων Πληροφοριακών Συστημάτων για κάλυψη νέων αναγκών των διαφόρων Υπουργείων / Τμημάτων / Υπηρεσιών.

ΠΡΟΓΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ 2008

Για το 2008, το Υπουργείο Οικονομικών προγραμματίζει να συνεχίσει το έργο του στη βάση των αξόνων οικονομικής πολιτικής που έχουν τεθεί με απώτερο στόχο την πρόοδο της οικονομίας. Στρατηγικής σημασίας στόχος για το 2008, η επίσημη εισαγωγή του ευρώ από την 1.1.2008. Η κυκλοφορία του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος στην Κύπρο προβλέπεται να ενισχύσει τις συνθήκες οικονομικής σταθερότητας και ανταγωνιστικότητας για την κυπριακή οικονομία.

Η υιοθέτηση του ευρώ, συνδυάζεται και στηρίζεται στην υλοποίηση του Προγράμματος Σταθερότητας 2007–2011 καθώς και του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος για τη Στρατηγική της Λισαβόνας. Η προώθηση της υλοποίησης των πιο πάνω προγραμμάτων προβλέπεται να ενισχύσει περαιτέρω τις συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας.

Για το 2008, μεταξύ άλλων, προγραμματίζεται η παρακολούθηση της διαδικασίας εισαγωγής του ευρώ ώστε να αποφευχθούν αδικαιολόγητες αυξήσεις των τιμών ή φαινόμενα αισχροκέρδειας.

Στα πλαίσια της διατήρησης της σταθερότητας της οικονομίας προγραμματίζεται η προώθηση της υπογραφής της Σύμβασης για την Αποφυγή Διπλής Φορολογίας με τη Μολδαβία καθώς και η έναρξη διαπραγματεύσεων για τη σύναψη Συμβάσεων για την Αποφυγή Διπλής Φορολογίας με τη Λιβύη, Μαλαισία, Μαρόκο, Βοσνία Ερζεγοβίνη και συνέχιση των διαπραγματεύσεων με τη Σρι Λάνκα.

Από εκδήλωση για το ευρώ.

Προγραμματίζεται επίσης, η εντατικοποίηση των απαιτούμενων ενεργειών για βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου (βλ. σελ. 50 – 53), αποτέλεσμα των οποίων θα είναι η μείωση της γραφειοκρατίας που επιβάλλεται στις επιχειρήσεις. Οι ενέργειες αυτές θα επικεντρωθούν στη μείωση του διοικητικού κόστους όπως αυτό προκύπτει από τομείς της εθνικής νομοθεσίας. Πιο συγκεκριμένα, το Υπουργείο Οικονομικών θα προωθήσει πιλοτικό πρόγραμμα για μείωση του διοικητικού κόστους σε σχέση με θέματα αδειοδότησης στο τομέα της κτηματαγοράς, που αφορά την πολεοδομική άδεια και την άδεια οικοδομής. Σημαντική ενέργεια, αποτελεί ο καθορισμός εντός του α΄ τριμήνου του 2008 και γνωστοποίηση στην ΕΕ του εθνικού στόχου μείωσης του διοικητικού φόρτου σε τομείς της εθνικής νομοθεσίας, μέχρι το 2012.

Για τη βελτίωση της δημόσιας υπηρεσίας, στοχεύεται το 2008 η λειτουργία ακόμη δύο Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη, ενός στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και ενός στην Πάφο, καθώς και η μεταστέγαση του Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη Λευκωσίας σε μεγαλύτερο από τον υφιστάμενο χώρο για καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Περαιτέρω, σκοπεύεται η λειτουργία, σε πιλοτική βάση, κινητής μονάδας/Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη (mobile ΚΕΠ), με στόχο την επί τόπου εξυπηρέτηση απομακρυσμένων Κοινοτήτων, αφού κρίνεται ότι αυτή αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στον πολίτη.

Πρόοδος στη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου στην Κύπρο το 2007

Το θέμα της βελτίωσης του ρυθμιστικού πλαισίου (ΡΠ) εντάσσεται στα πλαίσια της Στρατηγικής της Λισαβόνας και αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές πρωτοβουλίες, στο παρόν στάδιο, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Κυπριακή Δημοκρατία θεωρεί το θέμα ως μια από τις ύψιστες προτεραιότητες της, καθώς θα οδηγήσει στη βελτίωση των νομοθετικών πράξεων και συγχρόνως, θα βοηθήσει στη μείωση του διοικητικού φόρτου, με τελικό αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγικότητας, της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, το Υπουργείο Οικονομικών ετοίμασε Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης (ΕΠΔ) το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 25 / 07 / 07 και αποτελεί τη βάση για τον καθορισμό μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για τη βελτίωση του ΡΠ στην Κύπρο. Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, η βελτίωση του ΡΠ βασίζεται σε τρεις άξονες:

1. Καλύτερη νομοθέτηση,
2. Μείωση του διοικητικού φόρτου (ΔΦ),
3. Διενέργεια Ανάλυσης Αντίκτυπου σε όλες τις νομοθετικές πρωτοβουλίες (οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις).

Το ΕΠΔ εστιάζεται, σε πρώτη φάση, στο δεύτερο άξονα που αναφέρεται στη μείωση του ΔΦ. Προς αυτή την κατεύθυνση, το ΕΠΔ έλαβε υπόψη τις δεσμεύσεις της Κύπρου, όπως προέκυψαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Μάρτιο του 2007:

1. στήριξη στην προώθηση του Προγράμματος Δράσης της ΕΕ, το οποίο στοχεύει στη μείωση κατά 25% του διοικητικού κόστους σε ότι αφορά το κοινοτικό κεκτημένο (σε ορισμένους τομείς προτεραιότητας) μέχρι το 2012,
2. καθορισμός εθνικού στόχου μείωσης του διοικητικού κόστους στην εθνική

νομοθεσία μέχρι το Μάρτιο του 2008, συγκρίσιμης φιλοδοξίας με τον ευρωπαϊκό στόχο, και

3. καθορισμός εθνικών τομέων προτεραιότητας και παροχή στοιχείων για επιμέτρηση του κόστους σε αυτούς τους τομείς μέχρι το 2009.

Με βάση το ΕΠΔ, έχει συσταθεί Ειδική Μονάδα στο Υπ. Οικονομικών η οποία ασχολείται με την υλοποίηση του ΕΠΔ. Παράλληλα έχει συσταθεί και Ειδική Καθοδηγητική Επιτροπή, η οποία συζητεί και εγκρίνει εισηγήσεις της Ειδικής Μονάδας.

Στο ΕΠΔ περιλαμβάνονται μια σειρά από ενέργειες, στη βάση συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος:

- *Πιλοτικό Πρόγραμμα μείωσης του ΔΦ στην Κύπρο.* Μετά από διαβουλεύσεις με το ιδιωτικό τομέα, το πιλοτικό πρόγραμμα που έχει επιλεχθεί για να προωθηθεί άμεσα, αποτελεί ο τομέας της κτηματαγοράς και, πιο συγκεκριμένα, οι περίπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες για έκδοση πολεοδομικής άδειας και οικοδομικής άδειας.

- *Συνεργασία Ειδικής Μονάδας με Υπουργεία/Υπηρεσίες.* Όλα τα Υπουργεία/Τμήματα διόρισαν λειτουργό σύνδεσμο (liaison officer) για το θέμα της βελτίωσης του ΡΠ.

- *Εκπαίδευση Ειδικής Μονάδας.* Τα μέλη της Ειδικής Μονάδας, μέσα στα πλαίσια της μελέτης των καλύτερων πρακτικών άλλων κρατών μελών της ΕΕ σχετικά με τη βελτίωση του ΡΠ, πραγματοποίησε ταξίδι στην Ολλανδία για εκπαίδευση στην επεξεργασία και εφαρμογή της μεθοδολογίας επιμέτρησης και μείωσης του ΔΦ που επεξεργάστηκε η Ολλανδία και που ονομάζεται «Standard Cost Model (SCM)».

- *Απλοποιημένη διαδικασία ανάλυσης αντίκτυπου (τρίτος άξονας).* Υιοθετήθηκε ένας απλοποιημένος μηχανισμός ανάλυσης αντίκτυπου, ο οποίος υποβάλλει όλες τις νέες νομοθετικές προτάσεις από Υπουργεία / Τμήματα, σε μια απλοποιημένη διαδικασία ανάλυσης αντίκτυπου. Αυτό γίνεται μέσω ενός τυποποιημένου ερωτηματολογίου, το οποίο πρέπει να επισυνάπτεται σε κάθε νέο νομοσχέδιο /κανονισμούς / οδηγίες, όταν υποβάλλεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο και στη συνέχεια στο Υπουργικό Συμβούλιο. Η διαδικασία αυτή τέθηκε σε ισχύ από τις 19 Νοεμβρίου 2007.

- *Στήριξη της Κύπρου στο Πρόγραμμα Δράσης της ΕΕ.* Την υλοποίηση του Προγράμματος, έχει αναλάβει μια κοινοπραξία εταιρειών, η οποία έχει παρουσία σε κάθε κράτος μέλος. Για σκοπούς καλύτερης συνεργασίας της ΕΕ και της κοινοπραξίας, σε σχέση με το κάθε κράτος μέλος, έχουν διοριστεί σε κάθε κράτος- μέλος λειτουργοί υπεύθυνοι (contact persons), οι οποίοι παρέχουν στήριξη και βοήθεια στην κοινοπραξία και αποτελούν το λειτουργό-σύνδεσμο προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μέσα στο 2007 πραγματοποιηθήκαν συναντήσεις της κοινοπραξίας τόσο με την Ειδική Μονάδα όσο και με τους λειτουργούς-σύνδεσμους (liaison officers) των Υπουργείων / Τμημάτων που ορίσθηκαν για χειρισμό του θέματος.

Προγραμματισμός για το 2008

Μέσα στο 2008, η Κύπρος θα πρέπει να καθορίσει τον εθνικό στόχο μείωσης του διοικητικού φόρτου στην εθνική της νομοθεσία, να προωθήσει περαιτέρω το πιλοτικό πρόγραμμα και να αρχίσει την εργασία του καθορισμού των εθνικών τομέων προτεραιότητας, στους οποίους θα επέλθει μείωση του διοικητικού φόρτου μέχρι το 2012.

Παράλληλα, τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2008, προγραμματίζεται μία μεγάλη εκδήλωση από την κοινοπραξία που έχει αναλάβει το Πρόγραμμα Δράσης της ΕΕ σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για ενημέρωση όλων των άμεσα εμπλεκομένων για το θέμα και ιδιαίτερα σε σχέση με το Πρόγραμμα Δράσης της ΕΕ.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Εκδόσεις (Ελληνικά)

Ομιλία στη Βουλή των Αντιπροσώπων με την ευκαιρία της συζήτησης του Προϋπολογισμού για το 2008 από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Μ. Σαρρή, Νοέμβριος 2007, Υπουργείο Οικονομικών.

Οικονομικές εξελίξεις του 2007 και προοπτικές για το 2008, Υπουργείο Οικονομικών, Οκτώβριος 2007.

Εκδόσεις (Αγγλικά)

Stability Programme of the Republic of Cyprus 2007 – 2011, December 2007, Ministry of Finance.

National Reform Programme of the Republic of Cyprus, Progress Report, Planning Bureau, October 2007.

Economic developments in 2007 and prospects for 2008, October 2007, Ministry of Finance.

Address by the Minister of Finance, Michael Sarris, before the House of Representatives on the occasion of the debate on the Budget for 2008, Nicosia, November 2007.

Συναφείς Ιστοσελίδες

www.mof.gov.cy *(κεντρική ιστοσελίδα Υπουργείου Οικονομικών)*
www.mof.gov.cy/ce *(ιστοσελίδα Τμήματος Τελωνείου και ΦΠΑ)*
www.mof.gov.cy/papd *(ιστοσελίδα Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού)*
www.mof.gov.cy/ird *(ιστοσελίδα Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων)*
www.mof.gov.cy/cystat *(ιστοσελίδα Στατιστικής Υπηρεσίας)*
www.mof.gov.cy/gpo *(ιστοσελίδα Κυβερνητικού Τυπογραφείου)*
www.mof.gov.cy/dits *(ιστοσελίδα Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής)*
www.mof.gov.cy/dgps *(ιστοσελίδα Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών)*
www.euro.cy *(Εθνική ιστοσελίδα για το ευρώ)*
www.centralbank.gov.cy *(ιστοσελίδα Κεντρικής Τράπεζας)*
www.cysec.gov.cy *(ιστοσελίδα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς)*
www.cse.com.cy *(ιστοσελίδα Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου)*